

« نامه ماهانه ادبی ، تاریخی ، علمی ، اجتماعی »

ارمنیاد

شماره ششم

شهریور ماه

۲۵۳۶

سال پنجاه و نهم

دوره - چهل و ششم

شماره - ۶

تاسیس بهمن ماه - ۲۲۷۷

(مؤسس : استاد سخن مرحوم وحید دستگردی)
(صاحب امتیاز و نگارنده : محمود وحیدزاده دستگردی (نسیم)

(سردبیر : محمد وحید دستگردی)

پنج گوینده بیهمال سخن فارسی

بترتیب قدمت زمانی عبارتند از :

فردوسی ، نظامی ، سعدی ، مولوی و حافظ

تاریخ ایران از دیرباز جایگاه پرورش ذوق و هنر و مرکز عواطف و احساساتی بوده که بیشتر با طبیعت سروکار داشته و در هر عصر و زمانی حتی در روزگار آن آشفتنگی و قتل و غارتها که بکرات در طول تاریخ این سرزمین را دربر گرفته با آن دمساز و همنشین بوده است .

در سراسر جهان سرزمینی را نمیشناسیم که باندازه سرزمین کهنسال ایران در دامان خویش سخنور و ادب دوست تربیت کرده باشد و تا بدین پایه و مایه نکته بینانی شگفت انگیز بجامعه انسانی تقدیم کرده باشد .

ده ها نکته سنجان و متفکرانی چون رودکی ، فرخی ، منوچهری ، عطار ، سنائی ، خاقانی ، انوری ، جمال الدین ، کمال الدین و غیره در این دیار قدم بعرصه وجود نهاده و در پرتو الهامات دقیق ادبی شاهکارهای بانندپایه خویش را بوجود آوردند :

پنج گوینده بیهمال در بین جمع سخنوران در شیوه مخصوص بخود مبدع و مبتکر بوده و در طریق بیان مقصود سخن را بمرتبهای رسانیده که برتر از آن ممکن نگردد و بقول شیخ اجل شیراز سعدی (حد همین است سخنندانی و زیبایی را) :

اگر هم قبلا گوینده ای مانند دقیقی بنظم شاهنامه پرداخته و پس از سرودن هزار بیت که مقدمه کار بوده بسرای جاودانی شتافت فردوسی سپس با چنان استادی و مهارت وارد میدان گردید که بیان دقیقی از خاطره ها بکلی محو و فراموش گردید .

فردوسی در فن حماسه سرائی و رزم نظامی در داستانهای بزمی و مطالب حکمی سعدی در فنون غزل سرائی و چکامه های اخلاقی و مثنوی و نثر بدیع که باید گفت در تمام فنون سخن سرائی و مولوی در مراحل بلند عرفانی بصورت مثنوی و غزل و حافظ با بکار بردن نکته های دقیق عرفانی و توصیف مزایای عالم و ارستگی در غزل مقام سخن را بمرتبهای رسانیده اند که دست فلك بدان نرسد .

آثار بدیع این پنج گوینده بزرگ بصورت جامع یا اختصار بزبانهای غربی و شرقی ترجمه گردیده و دانشمندان و مستشرقان اروپائی از دبر باز در باره هریک از آنها تحقیق و تتبع نموده و کتابها تألیف و تصنیف کرده اند .

مستشرقان محقق آلمانی و انگلیسی مخصوصاً بیشتر در این راه کوشش بخرج داده و آثار گرانبھائی برشته تحریر در آورده تا آنجا که اغلب این بزرگان هنر را از جهات مختلف از طریق تحقیقات و ممارست های ایشان می شناسیم .

افتخار و سربلندی ایران در جهان از دیرباز در پرتو نام و نشان این نوابغ ادب و سخن بوده و در آینده نیز چنین خواهد بود و هم اکنون نیز خود شاهد و ناظر میباشیم که در هر کجای دنیا در مجامع فرهنگی و هنری چون سخنی از ایران بمیان آید توأم بسانام و نشان این ستارگان فروزان آسمان ادب و هنر میباشد .

بپاس خدمات گرانمایه ای که این نوابغ دانش و ادب و سخن پردازان روشن ضمیر انجام داده و نام ایران و ایرانی را در جهان سربلند و مفتخر ساخته اند وظیفه هر ایرانی است که در حفظ و حراست زبان و ادب و سخن اصیل فارسی سعی و کوشا بوده و از افراط و تفریط های نابخردانه که مبادا گزندگی بدان رسد پرهیز نماید .

اگر چه بقول سخن سرای نامدار و مبین پرست طوس نظم و ادب فارسی را چنان پایه و شالوده محکمی است که همواره در برابر بادهای نفرت انگیز پا برجا و استوار خواهد ماند .

بناهای آباد گردد خراب ز باران و از تابش آفتاب

پی افکندم از نظم کاخی بلند که از باد و باران نیابد گزند

وحیدزاده (نسیم)